

Valga Teataja

Valga valla infoleht

August 2018.NR1(1)

Foto: Anastasya Kikkas

Valga kesklinn saab uue näo

Kolmapäeval, 22. augustil avatakse Valgas pidulikult uus keskväljak. Selle valmimine on viimaste kümnendite üks olulisematest muutustest Valga linnaruumis ning seetõttu on sobiv vaadata tagasi väljaku valmimisele ning hinnata selle mõju linna arengule.

Valga uus keskväljak asub linna kolme vanima tänava vahelisel alal. Tänaste Sõpruse, Raja ja Riia tänavate koridorid on näha juba kesk-aegsetel linnaplaanidel. 19. sajandi lõpus olid tänavad tihedalt hoonetega palistatud ning kvartali keskmes asusid majade sisehoovid. Keskväljaku ala sai tugevaid kahjustusi Teises maailmasõjas. Nõukogude ajal kavatseti allesjäänud hooned lammutada, et nende asemele uus täitevkomitee hoone ehitada. Lähikäik Kesk tänavalt Sõpruse tänavani, mis ühendaks Valga ja Valka kesklinna, ilmub esimest korda nähtavale sõjajärgsel generaallaanil ja esineb ka üheksakümnendate aastate alguses koostatud detailplaneeringus.

Aastatuhande vahetudes ilmuvad Valka uued kaubanduskeskused, mis tõmbavad suurema osa kesklinna poode ja teenuseid peagi endasse. Riia, Raja ja Sepa tänava hoonestus, sealhulgas olulised mälestised nagu kreisihoone, postijaam ja apteek, hakkavad tühjenema ning majade seisukord halveneb. Osa kvartali territooriumist on ümbritsetud kõrgete müüridega ning ülejäänud alal seisavad lagunevad puukuurid ümber ebamäärase asfaldiplatsi. 2015. aasta talvel põleb kreisihoone katus. Ala on ebaatraktiivne ja inimesed proovivad seda vältida. Terve kvartal ei toimi enam linnaruumi aktiivse osana.

Aastal 2014 lammutab linnavalitsus osa kreisi- ja postijaama hooned piiravast müürist, eemaldab Raja tänaval paikneva värava ja viib läbi koristustööd. Esimest korda ajaloos avaneb võimalus pääseda Jaani kirikust otse Sõpruse tänavale ning inimesed võtavad uue lähikäigu kiiresti omaks. Peagi võtab linnavalitsusega ühendust Eesti Arhitektide Liit ning pakub võimalust osaleda EV100 programmi projektis „Hea avalik ruum“, mille raames viidaks Valgas läbi üks

linnasüdamete korrastamiseks planeeritud arhitektuursetest konkurssidest. Linnavalitsus valib konkursi alaks välja just Riia, Raja ja Sepa tänavate vahelise ala, eesmärgiga rajada Valgale uus keskväljak. Kevadel 2015 kuulutakse konkurss välja ja sama aasta suvel selgub võitja – Itaalia arhitektuuribüroo Franchi Associati.

Valgal puudub keskväljak juba ammu. 20. sajandi alguses viidi turg Jaani kiriku ümbrusest Vabaduse tänava lõppu ja Teise maailmasõja järgselt kujundati praegune Kesk tänav militaarparaadide korraldamiseks. Seega ei leidunud kesklinnas kohta, kus võiksid paikneda välikohvikud, leida aset pühapäevane taluturg või kuhu püstitada talvel jõulukuusk, mida ümbritseksid hõõgveini ja piparkooke pakkuvad paviljonid. Uus keskväljak võimaldab seda kõike. Lisaks saab seal talvel uisutada ning suviti korraldada väiksemaid kontserte ja etendusi. Lastele on rajatud kaasaegne mänguväljak, noortele streetball'i plats ning lauatenнисe laud, lisaks palju erineva kujuga pinke, kus mugavalt aega veeta.

Valmiv väljak on esimene osa suuremast muutusest Valga ja Valka kesklinnas. 2016. aasta kevadel lõppes ka Valga ja Valka ühise linnaruumi arhitektuurne konkurss, millega omavalitsused otsisid võimalust, kuidas riigipiiriga kaheks jagatud linn taas ühendada. Valga kesklinnas asuva Jaani kiriku ja Valka Luke kiriku vahele tekib uus jalakäijate tänav, mis ühendab Valga keskväljaku sama suure väljakuga Valka territooriumil. Ehitustööd peaksid algama järgmisel aastal.

Uuest keskväljakust saab linna visiitkaart. Kuid peamiselt on avaliku ruumi kvaliteet siiski oluline meie ehk kohalike inimeste jaoks. Võimalus jalutada oma perekonna, külaliste või äripartneritega atraktiivses kesklinnas, istuda

kohvikus või külastada mõnd galeriid on oluline mitte ainult kaugemalt tulijale, vaid ennekõike just Valga elanikele. See võimaldab oma kodukoha üle uhkust tunda ja sisendab usku linna tulevikku. Kuigi kulukas, on linnaruumi investeerimine üks tõhusamaid viise linna arengu parandamiseks.

Valmiv väljak on esimene osa suuremast muutusest Valga ja Valka kesklinnas.

Valga kesklinnas leidub palju mahajäetud või alakasutatud maju. Enamik neist on erakates ning terve kesklinn kuulub muinsuskaitse alla. Omavalitsus ei saa eraomandisse investeerida ning neid hooned pole võimalik ka lammutada. Kuid vallale kuulub ala, mis jääb hoonete vahele – avalik ruum. Parandades hooned ümbritsevat keskkonda, tõuseb ka majade väärtus, mis annab omanikele võimaluse neisse kas investeerida või hooned müüa. Uus väljak annab lootust ka seda ümbritsevatele majadele.

Keskväljak iseeneses on ainult taristu, ehitusmaterjal, haljastus. Ilma väljaku kasutajateta, ilma seal kihava eluta pole sel erilist väärtust. Selle üle, kas nii suur investeering linnaruumi oli õigustatud, otsustate Teie – kui võtate väljaku omaks ning hakkate seal jalutama ja aega veetma, siis kerkivad väljakule peagi ka esimesed kohvikud ja ärid, naabruskonna majade väärtus tõuseb ning need korrastatakse. Kesklinn hakkab taas elama.

Jiri Tintera
Valga vallaarhitekt

Hea lugeja!

Sinu käes on esimene number Valga valla ajalehest Valga Teataja. Kohalikud omavalitsused on elanikkonna teavitamiseks ajalehti välja andnud varemgi – usun, et lugejaile on tuttavad nimed Valga Linnaleht, Taheva Häälekandja, Tõlliste Teataja. Valga vald asus uue omavalitsusena tegutsema aastast 2018 ja toob nüüd lugejani iga kuu ilmuva ajalehe Valga Teataja. Tahame selle lehe kaudu teavitada elanikke meie suures vallas toimuvast. Räägime sellest, mis toimub vallavolikogus ja -valitsuses, mida huvitavat võtavad ette meie erinevad piirkonnad ja millised inimesed on meie vallas toimetamas. Lehe esimene number on ilmumas Valga viimaste aastate tähelepanuväärsema ehituse, Eesti 100. aastapäevaks valmiva uue keskväljaku avamise hetkeks. Aga lisaks sellele on töös paljud projektid üle terve meie valla, et kodukohta atraktiivsemaks muuta, kaasaegset taristut luua ja nii ettevõtjatele, vallakodanikele kui ka külalistele parimat võimalikku keskkonda pakkuda. Nendest kõigist juba järgnevatel Valga Teataja numbrites. Oleme kavandamas oma valla arengut ja peame arvestama viie omavalitsuse liitumisel tekkinud suurvalla uut mastaapi ning arenguid

Margus Lepik
Vallavanem

Oktoobris täitub aasta, mil toimetame uues Valga vallas. Tegutseb suur volikogu, kuhu kuulub 27 liiget. Uue valla töölerakendamine tõi kaasa rohkelt volikogu istungeid, nii üksteise mõistmist kui mittemõistmist. Kõik toimetasime oma parima äranägemise järgi, vahel hoomamata, et teeme liiga nii enesele kui teistele. Oleme aastaid soovinud kohalikkude ajalehte, mis lisaks uudiste levitamisele oleks platvorm aruteludeks, kus leiaksime murede hulgast üles väärtuslikud argirõõmud ja tulevikumõtted.

Koostame valla uut arengukava, otsime suuri mõtteid ja väljapääsu ääremaa kujud. Kaasamõtlejate soovid on tagasihoidlikud. Ollakse kinni oma maaajaloo asfaldiaugu lappimises või siis juhtimises pettunud. Arvates, et niikuinii ei saa ja mis nüüd mina? Elu aga seisnebki pisiasjade korrastamises. Räägime suuri sõnu, loodame leida arendaja, kes loob töökohad, toob rahalaeka, mis päästab meie räämas majad, auklikud tänavad või niitmata teeperved. Kuid kuidas muuta

riigis ja kaugemal. Seega soovin, et lehes avaldatav info ei oleks ühepoolset ainult volikogust või valitsusest lähtuv, vaid kutsun ka vallaelanikke oma arvamust avaldama. Kui ei ole soovi teha seda ajaleheveergudel, siis ootame osalema arengustrateegia koostamise käigus toimuvatel infopäevadel ja koosolekutel.

Meie Valga vald on eriline nii kultuuriliselt ja looduslikult kui ka majanduslikult ning rahvastikult. Hoiaime ja arendame seda, sest piirialana oodatakse meilt edumeelseid lahendusi mõlemal pool piiri!

kuvandit, et me hakkaksime oma kodukandist lugu pidama ja tunneksime, et igast vallaelanikust hoolitakse ja tema arvamust kuulatakse? Rahvas vajab kaasamist ja soovib kaasa rääkida. Meie, võimalolijad, peaksime seda ometi teadma.

Olime üleriigilises huviorbiidis sünnitusosakonna sulgemise tõttu. Ülimalt kurb, et valgalaste neli kuud kestnud abipalved otsustajateni ei jõudnud – üleolev suhtumine ja teadmatus tervishoiust vaatas vastu väljaütlemistest ja tegudest. Vallal oli raha, haiglal oli veel personal – siiski osakond suleti. Siiras tänu kõigile, kes toetasid haigla jätkamist. Valga üllatas aktiivsete elanike ja heal tasemel ning tasakaalustatud suhtluskultuuriga. Kahjuks ei leidunud kuulajaid, kes süveneksid olukorda, tahaksid aru saada või julgeksid otsustada. Haigla juhtum tõstatas taas arvamuse kahest erineva kiirusega kulgevast Eesti riigist.

Volikogu esimehena eeldan volikogu liikmetelt suure pildi nägemist. Kasutagem oma teadmisi ja energiat uue loomiseks, mitte vanades asjades urgitsedes. Suhtleme oma valijatega, arendame oma silmaringi ja enne halvustamist või hukkamõistu vaadake ka ise korraks peeglis. Ees ootab vallale ja linnale oluliste ettevõtmiste elluviimine – liiga pikalt on hoogu võetud ja kurdetud Valga kui nukra soikunud ääremaa üle. Tahan veelkord rõhutada, et uue valla tekkega ei ole kadunud Valga linn oma traditsioonide ja sümbolikaga. Valga on alles nii vallasiseses linnana, mis ühiste tegemistega ja ettevõtmistega valda üheks liidab. Ei kao ka endiste valdade head tavad ega kogukonnad. Hoidkem kokku ja kuulakem üksteist, meil kõigil on midagi öelda.

Külliki Siilak
Volikogu esimees

Valga vald

Valga vald moodustus 22.10.2017 Valga linna, Karula valla, Taheva valla, Tõlliste valla ja Öru valla ühinemisel. Valga valla pindala on 750 km². Valla keskuseks on ajalooline kreisikeskus ning piiriülene kaksiklinn Valga. Lisaks Valga linnale asub vallas kolm suuremat alevikku (Laatre, Tsirguliina ja Öru) ning 48 küla.

Rahvastikuregistri andmetel elab 01.08.2018 seisuga Valga vallas 16 549 elanikku, neist mehi 8050 ja naisi 8499.

Juulis sündis Valga valda 17 uut ilmakodanikku (14 tüdrukut ja 3 poissi). Suri 22 valla elanikku (12 meest ja 10 naist). Registreeriti 10 abielu, abielulahutusi ei registreeritud. Oma elukohana registreeris Valga valda 54 inimest, kellest 12 saabusid välisriigist. Vallast lahkus 38 isikut, neist välisriiki 7.

Piirkondlikud teeninduskeskused

Selleks, et tagada oluliste teenuste kättesaadavus ka pärast haldusreformi, loodi teeninduskeskuste süsteem. Vallas töötab neli piirkondlikku teeninduskeskust, kus töötavad sekretär,

lastekaitsespetsialist, sotsiaaltöö spetsialist ja hooldusspetsialist. Karula teeninduskeskus asub Lüllemäe külas, Taheva teeninduskeskus Hargla külas, Tõlliste teeninduskeskus Tsirguliina alevikus ja Öru teeninduskeskus Öru alevikus.

Teeninduskeskuste ülesanded:

1. teeninduskeskuses kodanike nõustamine vastavalt oma pädevusele;
2. vajalike dokumentide täitmisel kodanike abistamine;
3. elukoha, sündide ja surmade registreerimine;
4. rahvastikuregistrisse andmete sisestamine ning elukoha ja perekonna koosseisu kohta käivate tõendite väljastamine;
5. arhiiviteatiste väljastamine;
6. ametnike vastuvõtule soovijate registreerimine;
7. külaseltside nõustamine;
8. hajaasustuse programmi taotlejate nõustamine.

Valga valla sümbolika

Valla sümbolikana võeti rahvahääletuse tulemusena kasutusele Valga linna vapilt tuntud mõõgaga käe motiiviga vapp ja lipp.

VALGA VALLA VAPP

Vapi kirjeldus: rohelisel kilbil on vasakult hõbedasest pilvest välja ulatuv saablit hoidev hõbedane soomustatud kõverdunud käsi; kilpi ääristab kuldne raam viie rohelise okaspuutaimiga.

Selgitus: Valla keskuseks olev Valga asula sai linnaõigused aastal 1584 ning ajalooline Valga linnavapp pärineb aastast 1590. Sellel kujutatud saablit hoidev käsi on viide linnaõiguste andjale, kelleks oli Poola kuningas Stefan Bathory. Äärisel kujutatud okaspuutaimed pärinevad Valga linnaga liitunud omavalitsuste sümbolikast, märgivad metsa- ning jahimajandust ja viitavad viiele ühinenud omavalitsusele. Vapikilbi roheline värvus sümboliseerib elujõudu, looduslähedust, nooruslikkust ja viljakust. Hõbedane tähistab puhtust, lootust ja vaimuvalgust ning kuldne on küpse vilja, õnne ja auväarsuse sümbol.

VALGA VALLA LIPP

Lipu kirjeldus: Valga valla lipp – rohelisel väljal on hõbedane põikpalk ning südapunktiis Valga valla vapp.

Selgitus: Valga valla lipp põhineb valla südameks oleva Valga linna ajaloolisel kolme triibuga lipul, mille keskmesse on paigutatud valla kuldse äärisega vapp. Looduslähedust, elujõudu, nooruslikkust ja viljakust sümboliseeriv rohelise põhitooniga lipupõhi rõhutab Valga ajaloolist staatust kunagise Liivimaa kubermangu kreisi- ja nüüdse vallakeskusena, mille ümber on koondunud neli liitunud valda. Kokku viit liitunud piirkonda sümboliseerivad roheli- sed okaspuutaimed lipu keskmesse paigutatud vapi kuldsele äärisel. Valga linna lipu ja uue valla vapi ühendamine rõhutab piirkonna ajaloolist ja õiguslikku järjepidevust ning terviklikkust, koondades vana ja uue haldusjaotuse sümboliseks visuaalseks tervikuks.

Uue sümbolika kasutamist reguleerib Valga valla põhimäärus. Sellele vastavalt kasutatakse valla vappi volikogu ja valla valitsuse pitsatitel ja dokumendiplankidel, samuti valla autasudel, meenetel, tänukirjadel, ümbrikel ja trükistel. Vappi kujutatakse ka volikogu ja vallavalitsuse hoonete siltidel ning valla piiritähistel. Valla lipp heisatakse alaliselt valla haldushoonetel või hoonete juures olevas lipumastis. Lipu võib heisata ettevõtete, asutuste ja ühenduste hoonetel ning elamutel riigilipu heiskamise päevadel, pidulikel sündmustel, avalikel üritustel, samuti perekondlike sündmuste puhul. Valla lipu heiskamisel lähtutakse Eesti lipu seadusest. Vallavalitsus võib anda loa valla vapi ja valla lipu kujutise ning värvikombinatsiooni kasutamiseks ka muudel eesmärkidel.

Kõik on uus septembrikuus!

Tsirguliina Keskkoolist saab Tsirguliina Kool

Senine Tsirguliina Keskkool kannab sügisest Tsirguliina Kooli nime. Seoses õpilaste arvu vähenemisega tegi Tõlliste vallavalitsus 2013. aastal otsuse gümnaasiumi hariduse andmise lõpetamise kohta Tsirguliinas. Kooli nime valimisel said kaasa rääkida nii õpilased ja õpetajad kui ka lapsevanemad ja vilistlased. Ühiselt jõuti Tsirguliina Kooli nimeni.

Kõigis valla koolides kehtib ühtne õpilaste vastuvõtu kord

Alates juunikuust kehtib kõigis valla üldhariduskoolides ühine õpilaste kooli vastuvõtu ja väljaarvamise kord. Sellega on reguleeritud 1. klassi astumine ja 2. – 9. klasside õpilaste vastuvõtmine, sealhulgas hariduslike erivajadustega õpilaste vastuvõtt. Eraldi on sätestatud sisseastumine kaugõppegümnaasiumisse. Lisaks kehtib valla kõigis koolides sügisest ühtne avalduse vorm, mis on lapsevanematele kättesaadav koolide kantseleides ja kodulehekülgedel.

Septembris käivitub Valga vallas elektrooniline lasteaiaavalduste esitamise süsteem ARNO

Vallavalitsus on alustanud lasteaiakohtade taotlemist ja haldamist võimaldava infosüsteemi ARNO kasutuselevõtuga. Lapse lasteaeda registreerimine muutub elektroonseks ning asjaajamine lapsevanemate jaoks mugavamaks. Süsteemi üks eesmärk on tuua lasteaiakohtade andmed ja taotlemine mitmest eri allikast ühte kohta, lihtsustades sel viisil omavalitsuse ja haridusasutuste tööd. Ühtlasi luuakse andmetest nii vallavalitsuse ametniku, lasteaia juhataja kui lapsevanemate jaoks parem ülevaade. ARNO keskkonda saab sisse logida valla kodulehel kas ID-kaardi, Mobiil-ID või pangalingiga.

Valla koolibussid jätkavad endistel marsruutidel

Kuigi koolibussid liideti maakonnaliinidega, ei pea õpilased ega lapsevanemad uue kooliaasta alguses muretsema kooli jõudmise pärast. Valla kõigis piirkondades liiguvad bussid varasemalt kokkulepitud aegadel. Täpsemad bussigraafikud avaldatakse õppeasutuste ja valla kodulehtedel.

Uue õppeaasta tervitus

Üks lasteaed-alkkool, kaks lasteaed-põhikooli, kolm põhikooli, üks kaugõppegümnaasium, kuus lasteaeda ning kaks huvihariduskooli. Sel sügisel alustab vallas kooliteed 147 esimesse klassi minejat. Valla üldhariduskoolides õpib ligi 1500 õpilast ning koolieelsetes õppeasutustes käib umbes 650 last.

Käimasoleva aasta prioriteetideks on koos haridusjuhtidega ühtse töökorralduse loomine, õppeasutuste dokumentatsiooni korrastamine ning kvaliteetse haridusvõrgu väljaarendamine. Lähiaastad töötavad tulla veelgi tegusamad. Algamas on Valga põhikooli juurdeehitus ning Vabaduse tänava õppehoone laiaulatuslik renoveerimine Valga Priimetsa kooli pere jaoks. Ehitame Valga valla hariduselu nii otseses kui ka kaudses mõttes. Rõõmsat uut algust!

Kalmer Sarv
Asevallavanem.

Valgamaa hariduskonverents tuleb taas

29. augustil leiab Valgas taas aset maakondlik hariduskonverents, mis kannab seekord pealkirja „Uued tuuled“.

Valga valla haridusspetsialist ja üks konverentsi korraldajatest Ivi Tigane selgitab: „Uued tuuled puhuvad mitmeski mõttes. Oleme muutnud konverentsi formaati, maakonna haridustöötajate ette astuvad põnevad inimesed erinevatelt elualadelt, et pakkuda kooliaasta alguseks inspiratsiooni ja värskeid mõtteid. Soovime luua õpetajatele ja haridusjuhtidele ning teistele konverentsi külalistele põneva kohtumiskeskkonna, kus oma mõtted rõõmsalt ja huvitavalt suvisest puhkusemeeleolust tasapisi teisemale sügisele suunata.“

Konverentsi veab moderaatorina Hannes Astok. Sõnavõttudega astuvad üles Euroopa Komisjoni Eesti esinduse juht Keit Kasmets, militaarsühholoog dr Merle Parmak,

triatleet Ain-Alar Juhanson, Tartu Ülikooli haridusuuenduskeskuse juhataja Anzori Barkalaja ning tippettevõtja Kuldar Leis.

Õnnitleme augustikuu eakaid juubilare!

80. SÜNNIPÄEVA TÄHISTAVAD:

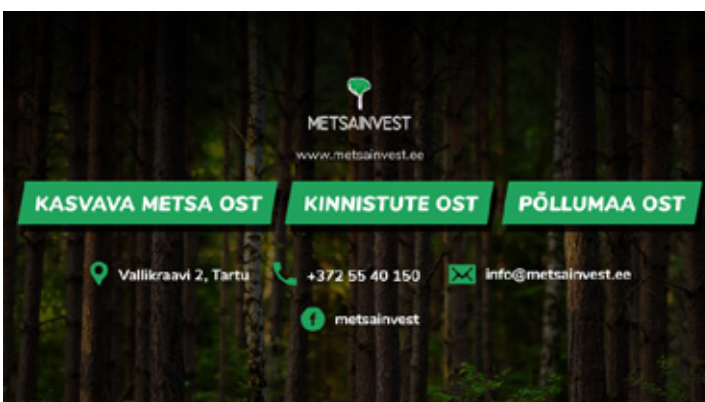
Jekaterina Dužnikova	Mare Lillemets
Vladimir Kin	Elo Krüüner
Tõnu Kiristaja	Nikolay Kuzmenko
Lilja Nikkarinen	Milvi Leht
Olev Trompe	Lidiia Feofanova
Galina Silin	Raimu Sõna
Virve Kukk	Ljudmilla Urvik
Heino Valner	
Maie-Eili Elias	

85. SÜNNIPÄEVA TÄHISTAVAD:

Evald Leetus
Zinaida Fomina
Laine Sikk
Milvi Leeduks
Sulo Juhani Laaksonen

90. SÜNNIPÄEVA TÄHISTAVAD:

Aino Kikkas
Silvia Kuusik
Leida Rozgalis
Liudmila Gvozdeva

Hea maaomanik!
Pane oma maa tulu teenima liitudes Eesti Tööstusliku Kanepi Kasvatajate OÜ-ga (ETKK)! Sobivad maad juba alates 1ha.

Täpsema info ja koostöövõimalused leiad meie kodulehelt
Jaga infot ka oma naabriga, sest koostöös peitub jõud!

www.etkk.ee või helista 55512413

Valga
Vallavalitsus
õnnitleb

ROSALIE
KÕGELIT
99.
sünnipäeva
puhul!

Valga valla koolide 2018/2019. õppeaasta avaaktused:

Laupäeval, 1. septembril

Valga Põhikool	kell 10.00
	ja kell 12.00
Tsirguliina Kool	kell 10.00
Valga Priimetsa Kool	kell 12.00
Lüllemäe Põhikool	kell 13.00

Esmaspäeval, 3. septembril

Valga Kaugõppegümnaasium	kell 8.30
Õru Lasteaed-Algkool	kell 9.00
Hargla Kool	kell 9.00

President tunnustab Lüllemäe küla kaunist kodu

18. augustil toimub Viljandis tänuüritus, kus Eesti Vabariigi President Kersti Kaljulaid tunnustab konkursi „Eesti kaunis kodu 2018“ Valgamaa võitjaid. Valga vallast on kutsutute hulgas Telvi ja Tarmo Zimmer, kelle Lüllemäe külas asuv kodu valiti maakondlikul kaunistate kodude konkursil kolme parima hulka ning esitati „Eesti kaunis kodu 2018“ vabariiklikule konkursile.

Telvi ja Tarmo Zimmer alustasid Kärje kodu rajamisega 1988. aastal. Aia piirdeks istutati kuusehekk, tasapisi kaasajastati ka sovhoosiaegne elumaja. Aiakujundus on aja jooksul muutunud. Tänapäev aed on liigirikas, siin kasvavad sibullilled, püsikud ja põõsad on pärit nii Eestist kui välismaal. Otsiva vaimuga pere on teadmisi ammutanud Tartu ja Riia botaanikaaiast ning mitmetest puukoolidest. Edukalt on katsetanud ka eksootiliste taimedega. Istutus-alade rajamisega alustati 2016. aastal, sealhulgas on rajatud ka uhke rododendronipeenar. Hästi hooldatud tarbeaed on märkamatu sulandunud iluaeda.

Telvi ja Tarmo Zimmeri kodule omistati ka esmakordselt välja antud Valga valla kaunima kodu tiitel. Perele anti üle vallavalitsuse tänukiri ja meene. Vallavanem Margus Lepiku kinnitusele soovib vald muuta kaunima kodu valimise iga-aastaseks traditsiooniks, millega tänatakse tublimaid koduomanikke nähtud vaeva ja panuse eest kodu-valla kaunistamiseks.

Maakondlikule konkursile esitati kokku kuus kaunist kodu, neist kolm Valga vallast. Lisaks Zimmeritele osalesid meie vallast konkursil veel Peebu Klubi ning Anneli Lumi ja Raiko Kütti kodu Valgas.

Peebu parki kerkinud Peebu Klubi sündis kogukonna algatusel. Esmalt vajasis lapsed mänguruumi ning seejärel pered ühist kooskäimise kohta. Pargiala korrastati ning ehitati sinna püstkoda, mis ristiti Peebu Klubiks. Seejärel rajati istumiskoht, mille ümbrusesse istutati õuna-, pirni-, ploomi- ja kirsipuid. Seal peab klubi koos jaanipäevi, tehakse maituld, talgud ning sügisel saadetakse lapsed kooli suvelõpupeoga. Osaletud on ka linna kodukohvikute päeval.

Valgalased Anneli ja Raiko otsustasid 2009. aastal oma kodu rajada Tiigi tänaval asuvalle käestlastud krundile. Tänapäevaks on kinnistule kerkinud uued hooned ja rajatud lihtne ja looduslähedane kaunis aed. Nii hoonete ehituses kui ka aiakujunduses on tähtis koht taaskasutusel. Haljastuses paistavad silma erinevad okaspuuvormid.

Juunikuise maakondlikul tänuüritusel pälvisid riigihalduse minister Janek Mägi tänukirja ja mastivimpli 25 Valgamaa kodu, neist 14 olid Valga vallast. Toomas Veske, Maarika Troon, Kristel Õunapuu, Telvi ja Tarmo Zimmer, Tiit Mandre, Tiit Järve ja Kadi Kaljund, Einar ja Anita Maran, Maie ja Airi Roos, Andres Tammi ja Natalja Jakovleva, perekond Võsu, perekond Kubal, Margarita ja Aleksandr Baranov, Anneli Lumi ja Raiko Kütt ning perekond Kaur on Valga valla selle aasta hinnatud kodukaunistajad.

Eesti Kodukaunistamise Ühendus organiseerib konkursi "Kaunis kodu" alates 1999. aastast. 2012. aastast on konkursi nimi „Eesti kaunis kodu“.

Sirje Lemmik

Sotsiaaltoetuste korraldusest Valga vallas

Omaavalitsuste ühinemine on sotsiaalvaldkonna töös toonud kaasa palju muudatusi. Sotsiaaltöö teenistus on hoolekande korraldamisel lähtunud põhimõttest, et hoolekanne ei kaugeneks inimesest ja asjaajamine ei muutuks keerukamaks. Igas valla teeninduskeskuses on tagatud esmane sotsiaalhoolekanne ja lastekaitse ning võimalus taotleda sotsiaaltoetusi. Tingimused teenuste ja toetuste taotlemiseks ning toetuste suurused on kogu vallas ühtlustatud. Toetused jaotatakse määramise tingimuste alusel kolmeks: sissetulekust mittesõltuvad toetused, täiendavad sotsiaaltoetused ja riiklik toimetulekutoetus.

Sissetulekust mittesõltuvateks toetusteks nimetatakse neid, millele on õigus igal valla elanikul, sõltumata tema sissetulekute suurusest. Selliseid toetusi on Valga vallas neli: sünnitoetus, ranitsatoetus, kolme- ja enamalapselise pere koolitoetus ning matusetoetus.

Lapse sünnitoetuse suuruseks on 430 eurot, mille maksmine on jaotatud kolme ossa:

- esimese osa sünnitoetusest, 230 eurot saab taotleda pärast lapse sündi
- teise osa, 100 eurot saab taotleda siis, kui laps on saanud 1,5-aastaseks
- kolmanda osa, 100 eurot saab taotleda pärast lapse 3-aastaseks saamist

Sünnitoetust saab taotleda juhul, kui lapse sünni ajal on vähemalt ühe lapsevanema registreeritud elukoht Valga vallas ning sündinud laps registreeritakse samuti Valga elanikuks. Kuna sünnitoetust makstakse kolmes jaos, on oluline teada, et sünnitoetuse teist ja kolmandat osa makstakse välja juhul, kui lapse ja vähemalt ühe lapsevanema registreeritud elukoht lapse sünnist kuni sünnitoetuse teise ja kolmanda osa taotlemiseni on katkematu olnud Valga vallas.

Ranitsatoetust antakse lapse esimesse klassi õppima asumisel. Ranitsatoetuse suurus on 160 eurot ning selle toetuse taotlemise õigus on, kui lapse ja lapsevanema elukoht on registreeritud Valga vallas. Kolme- ja enamalapselise pere koolitoetust antakse perele, kus kolm või enam kuni 19-aastast last käivad koolis. Toetuse suurus on 130 eurot ja seda makstakse üks kord aastas. Õigus koolitoetusele on jällegi juhul, kui laste ja lapsevanema elukoht on registreeritud Valga vallas. Laste õppimise andmeid kontrollib toetust vormistav spetsialist Eesti Hariduse Infosüsteemist, mistõttu selle kohta tõendit esitama ei pea. 250 euro suurust **matusetoetust** annab vald matusekulude kandjale, kes korraldab surnu matmise. Valga vallas

makstavale matusetoetusele on õigus juhul, kui surnu elukoht oli surmakuupäeva seisuga registreeritud Valga valla elanike registris.

Täiendavaid sotsiaaltoetusi on Valga valla elanikul võimalik taotleda materiaalse puuduse korral ning nende toetuse määramisel võetakse arvesse kõikide kooselavate pereliikmete sissetulekuid. Toetusele on õigus, kui perekonna esimese või ainukese liikme sissetulekud jäävad alla 300 euro ning iga järgneva perekonnaliikme sissetulekud jäävad alla 150 euro kolme viimase kuu keskmisena. Näiteks kahe täiskasvanu ja kahe lapsega pere puhul 300 eurot + 3 x 150 eurot = 750 eurot. Seega, kui näidis perekonna kolme kuu keskmine sissetulek jääb alla 750 euro, on perekonnal õigus taotleda täiendavaid sotsiaaltoetusi.

Täiendavat sotsiaaltoetust on võimalik taotleda:

- **küttepude** ostuks kuni 65 eurot aastas perekonna kohta
- **laste huvitegevuse kuludeks** kuni 25 eurot lapse kohta kuus
- **lasteaiatasu hüvitamiseks** kuni 30 eurot kuus
- **lapse ühistranspordikulude hüvitamiseks** (kooli ja huvialaringi sõitudele) kuni 50 eurot kuus
- **ravi - ja hoolduskulude katteks** kuni 30 eurot kvartalis
- **invaabivahendite (sh prillide) üürimise ja ostu hüvitamiseks** kuni 100 eurot aastas

- **isikut tõendavate dokumentide taotlemisel riigilõivu hüvitamiseks** kuni 30 eurot

Riiklikule toimetulekutoetusele on 2018. aastal õigus perekonnal, kelle esimese liikme sissetulek kuus jääb alla 140 euro ja iga järgneva täisealise pereliikme sissetulek jääb alla 112 euro, iga alaealise pereliikme sissetulek alla 168 euro. Eeltoodud näidis pere (2 täiskasvanu ja 2 lapsega pere) näitel 140 eurot + 112 eurot + 2 x 168 eurot = 588 eurot. Seega, kui perekonna sissetulekud jäävad kuus alla 588 euro, siis on perekonnal õigus taotleda toimetulekutoetust. Toimetulekutoetuse määramisel hüvitatakse perekonnale ka eluasemekulud Valga Vallavalitsuse kehtestatud eluasemekulude piirmäärade alusel.

Kõiki toetusi on võimalik taotleda nii vallavalitsuses kui piirkonnakeskustes, esitades vastava taotluse sotsiaaltööspeialistile, kes otsustab toetuste määramise. Keerulisemate juhtumite puhul otsustab toetuse määramise vallavalitsuse sotsiaalkomisjon. Toetuste taotlusi on võimalik esitada ka elektroonselt ja digiallkirjastatult e-postile valga@valga.ee, taotluste blankedid on leitavad Valga valla kodulehelt www.valga.ee.

Ere Arbeiter
Lastekaitse juhtivspetsialist

Tasuta koolitused 2018.a sügis

Keevitaja algkursus (80 tundi)
Edasijõudnute tabelarvutus (Excel) (40 tundi), Tõrva
Edasijõudnute tabelarvutus (Excel) (40 tundi)
Pagaritöö täienduskoolitus (80 tundi)
Lapitöö kursus (60 tundi), Puka
Lapitöö jätkukursus (60 tundi)
Tekstiilkoti valmistamise kursus (60 tundi)
Abikoka täienduskoolitus – selvelaua katted ja suupisted (40 tundi), Aakre
Abikoka täienduskoolitus – selvelaua katted ja suupisted (40 tundi), Puka
Lapse tugisiku koolitus (120 tundi) sügis 2018.a, Võru
Puhastusteeninduse baaskursus (40 tundi)
Puhastusteenindaja tase 3, eripuhastustööd (40 tundi)
Toiduga kokkupuutuvate materjalide alane täienduskoolitus (20 tundi)
Digiajastu tehnoloogiate kasutamine: Google Drive (20 tundi), Tõrva
Pottsepa kutseksamiks ettevalmistamiskursus – Nõuded ja normid (40 tundi)
Veebilehe loomine e-kaubandusega alustamiseks (32 tundi)
Veebilehe loomine e-kaubandusega alustamiseks (32 tundi), Puka
Kohvijookide valmistamise algkoolitus (20 tundi)
Teenindusala lühi keele jätkukursus (100 tundi)
Täistaimetoidu koolitus (42 tundi)
Arvuti tööalase kasutamise baaskoolitus algajatele (60 tundi)

Valgamaa Kutseõppekeskus, Loo 3
Info ja registreerimine tel nr 5300 8085, koolitus@vkok.ee
www.vkok.ee/kursus/

Valgamaa
Kutseõppekeskus

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

